

*Ja sam vrač zalutao u vremenu među stranim mi ljudima i
bogovima.*

*Sećam se svog vremena i mnogih gospodara, sećam se ljubavi
koja mi nedostaje i koje nema, uzalud tragam.*

Nedostaje mi toplina moga kraja, moje domovine.

Moja moć ovde se ne priznaje i ničemu ne služi.

Mlado mi je telo a um mi se prilagođava.

*Moja moć je beskorisna, beskorisno je sve što mi bogovi
dadoše.*

*Moj dar beše poštovan u vremenu kada ljudi postojашe i
bogovi se namučiše da ga upodobe ljudskom liku.*

Znam da jesam, ali ne znam gde sam.

Znam da to sam, ali ne znam ko sam.

*Poželeh da saznam imam li bolest sveta u kome se ne znam
kako stvorih, a onda pojavom svojom nesvesno očarani ostaše
vračevi njihovi, što u belim odorama mi priđoše, i ja preuzeh
da lečim ljude te koji mi se klanjahu, krijući iza priče i veštine
njihove svoju moć koju samo retki nazreše.*

*Neću da budem lažno ime u vremenu ovom. Hoću biti ono za
šta me bogovi stvoriše.*

*Hoću svoje vreme i tamo da budem ravan ostalima, neću ovo
vreme i sjaj iznad ostalih koji mi se nudi.*

*Ovaj svet odlazi, ne bojim se smrti jer je već upoznah, samo
hoću da stvaram i budem ono što jesam.*

**U potrazi za
sobom**

OM

Neobična svetlost obasipala je čitavu šumu.

Nisam znao odakle dolazi, ali da nje nije bilo, ništa ne bih video. Stajao sam po strani, kao da sam od događaja bio telesno odvojen, no u meni je svakim trenutkom rastao užas za koji nisam znao odakle potiče. Bio sam svestan samo svog duha, ali se svejedno nisam osećao zaštićenim od onoga što sam naslućivao da će se dogoditi.

Odjedanput, sa svih strana začuh treštanje nalik pohodu hiljada konjanika. Ispred mene, kroz gusto šumsko rastinje, ukazivala se velika grupa stvorenja čiji oblik nisam mogao nazreti. U prvi mah pomislih da su to ljudi, ali ubrzo shvatih da grešim. Na svetlosti o čijem izvoru još uvek nisam ništa znao, video sam snažna bića koja su gazila sve pred sobom, video sam povremene bleskove svetlosti na njihovim metalnosivim oklopima. Čak je i krajolik poprimio olovnu boju. Kao da sam bio iznad tla i posmatrao ih sa strane, ali to nikako nisam mogao proveriti pošto mi je kretanje bilo ograničeno, skoro da sam bio nepokretan. Ukočio sam se od straha, nisam mogao ništa da promenim, niti da se pomaknem, niti da pobegnem.

Najednom se otkri i izvor tajanstvene svetlosti. Bila je to lepa devojka, ili se meni takvom činila, sva u belom, na ogromnom konju čiji su rep i griva dosezali do zemlje. Konj je kroz čopor prolazio polugalopom. Bela svetlost koja je obavijala devojku neprobojnim velom beše zaslepljujuća i ja ne mogoh više da je gledam. Sklopih oči od straha da ću izgubiti vid.

I tad kad stisnuh veđe, s unutrašnje strane očiju videh svetlosne kovitlace koji me povukoše duboko u mene samog.

Propadao sam, sve dublje i dublje, ostajao bez vazduha, na trenutke sam se doslovce gušio i, baš kad pomislih da će mojim mukama doći kraj u toj borbi nalik na predsmrtni ropac, još jednom sam se nevoljno trgnuo i postao svestan da mogu da otvoritim oči. Tog trenu, moji kapci se zaista i otvoriše.

Ležao sam potpuno mokar u krevetu i grozničavo se tresao. Bila je to još jedna u nizu noći kada sam sanjao isti san koji me je, neznano zašto, opet tako snažno uznemirio. Trenutak kasnije, sedeći na krevetu i iskapljujući čašu vode, uveravao sam se da mi, kao ni drugim ljudima, ludost snova ne može nauditi, ali mi je pred očima i dalje bila jedna slika sna, ona kada se među tamnim ratnicima pojavljuje devojka.

Ponoć je tek bila prošla, sve se sasvim utišalo, nigde nikoga nije bilo. Moje telo je bilo iznureno a energija raspršena. Ustao sam i stao na sredinu odaje koju, još ranije, proglasih svojim tajnim hramom. Okrenuo sam se prema istoku, raširio ruke i širom otvorenih očiju prešao u stanje jasnovide imaginacije.

Zaštita koju napravih po zalasku sunca još je bila jaka, jasno sam mogao videti svetlosni prsten u sobi. „Dakle, ovo nije bio napad sa strane, ovo je bio napad iznutra, od mene samog, koji mi već duže vreme pravi neprilike. Šta to iz mene pokušava da izađe?“ Odavno sam naučio da slušam glasove svog unutrašnjeg bića koje prenose snovi, ali sada, po prvi put, nisam znao šta mi ono poručuje.

Uravnotežavao sam unutrašnja svetlosna središta kako bih protok energije opet usmerio na srednji stub svog tela. Crpeo sam energiju iz nepresušnog jezera iznad sebe obavljajući pet energetskih kugli svetlosti na srednjem stubu. Onog časa kada je energija među njima opet bila ujednačena, ravnoteža se povratila. Vratio sam se u krevet jer je do svitanja bilo još daleko.

Iz polusna s kojim sam se borio prenula me je lupnjava na vratima i glas koji je dozivao moje ime.

Odzvanjalo je na sve strane. U bunilu sam prepoznao paničan glas mog sluga Aragora, podigao se iz kreveta i pošao da saznam šta ga je to nateralo da udara na moja vrata iako sam mu to izričito bio zabranio. Otvorio sam vrata i ugledao svog pomoćnika kako usplahiren pokušava da dođe do daha i kaže mi nešto. Uvedoh ga u sobu i smestih na stolicu. Ni tada nije mogao da dođe do reči. Stavio sam mu dlan na teme ne bih li ga smirio. Udar neuravnotežene energije koju sam osetio pod dlanom ukazivao je na to da njenu razornu snagu može da ublaži talas svetlucavozlatne svetlosti. Uradio sam tako: Aragoru sam kroz teme isijao svetlost ravno do pleksusa. Prošlo je još nekoliko minuta dok se moj sluga nije smirio i progovorio.

Rekao mi je da su se na pustoj planini Hersinskoj pojavile senke i da strah vlada među ljudima tamošnjim a Irmenosi prerekoše da zlo veliko dolazi. Nisam znao šta da mu kažem, osim da ga šaljem u prestonicu Taralim, nedaleko odavde, mojoj majci Adoni, koja je veliki Nagid, vođa naroda ovog kraja. Želeo sam da znam šta misli ona jer Irmenosi jesu umni ljudi i prorokovanje njihovo ima smisla, ali oni često ne razumeju pojave koje vide i nazivaju ih čudnim imenima koja plaše ljude. Irmenosi umeju samo da vide, ali malo znaju, tako da njihove reči uzimam s oprezom. A moja majka, kako božanski zakoni nalažu, postala je vođa ovih krajeva posle smrti svoga oca, moga mudrog dede Ischirona. I od tada pravičnošću, čvrstinom duha i razuma nalazi rešenja za sve što nas muči.

*K*ao jedino dete svojih roditelja, predodređeno za presto, moja majka vaspitavana je da vlada. Od malih nogu Adona je bila okružena najboljim učiteljima sa svih strana zemlje, čak i iz krajeva za koje je malo ko iz našeg carstva znao. Adonin otac Ischiron primao je u prestonici trgovce od kojih je saznavao o učiteljima i njihovom znanju i u čitavom gradu stvorio prilike u kojima se cenila mudra reč. Široko je dosegala Ischironova radoznalost. Ovaj vladar se s jednakom pažnjom interesovao i za znalce koji su tumačili položaj planeta i za one koji su umeli da prenesu veštine korisne za dobru upravu i za učitelje vojničke discipline. Upamćen je i kao veliki dobrotvor biblioteke koja se nalazi na severoistočnom delu vladarskog dvorca i kao vladar koji je odredio da deset zgrada knjižnice, kao deset muza zaštitnica umetnosti, danonoćno čuva garda. Desetu, crnu zgradu tajnog znanja, od njegovog vremena uz to je čuvao još jedan odred vojnika mudraca, koje je Ischiron odmalena obučavao za odbranu biblioteke. U tom zdanju od crnog granita koje postoji otkad postoji i naša prestonica pohranjeni su najređi rukopisi, među kojima i drevni spisi našeg naroda. U prvoj zgradi čuvaju se knjige poezije, u drugoj istorijski spisi, u trećoj knjige nadahnutih mudraca koje otvaraju ljudska srca za lepote sveta; u četvrtoj su knjige o mudrostima iz životnih tragedija, koje se nalaze u svakoj velikoj sudbini. U petoj zgradi složene su knjige o tajnim radnjama, u kojima je opisano oponašanje božanskih gestova i ritmova, u šestoj knjige ljubavne mudrosti, jer ni sami bogovi ne vole čoveka koji živi bez ljubavi. U sedmoj su sveti spisi, pomoću kojih, kroz svoj

glas, čovek sluša glasove bogova. Osma zgrada ima otvoren krov jer učitelji tajne koju ona čuva posmatraju zvezde, a ovde stoje knjige iz zvezdopisa, nauke koja nas oplemenjuje znanjem kako da se ravnamo po kosmičkom kretanju. Deveta zgrada posvećena je istini, i njene knjige ljudima pokazuju njihov pravi lik, varljiv i nesavršen. Ischiron je u svim zgradama biblioteke izgradio i stanove za učitelje svih deset tajni koji su tu podučavali samo odabrane ljude.

Stalna vladarska budnost mog dede i njegova istrajna spremnost da usavršava upravu temeljeći je na znanju isplanirale su i Adonine dane, u kojima nije bilo mesta slobodnom razmišljanju i interesovanju za umetnost. Njeno detinjstvo teklo je prema strogom rasporedu predavanja na kojima je učila i proverena i nova znanja, te po režimu vežbi lepog ponašanja ali i vojničke obuke. Pre kruto uvežbavanje za život nego detinjstvo, ti rani dani učinili su od Adone sposobnu, razumnu i preduzetnu vladarku, koja razmišlja jednostavno a odluke donosi brzo. Uprava je otuda zaokupljala sav um moje majke. Ako se tome dodaju njene lične sklonosti, među kojima nikada nije bilo bliskosti s prirodom, kosmosom te njegovim zamršenim sporim procesima, Adona nije ni mogla živeti drugačije no što je živela.

A živela je jednostavno, bez raskoši. Takav način života zahtevala je i od porodice i svih ljudi koji su bilo po rodbinskim vezama, bilo po dužnosti živeli na povlaštenom mestu velikog Nagida, dvorcu koji je sagrađen u središtu prestonice Taralim. Ta Adonina dobrovoljna sklonost lišavanju potiče od njenog preduzetnog duha. Živela je skromno, sama u središnjoj kuli dvorca, jer su tako nalagala od davnina ustanovljena pravila, ali je zato velika predvorja u prizemlju dvorca, kada je Ischiron umro, pretvorila u kuhinju i trpezariju. Tako se u velikoj beloj trpezariji s najnužnijim nameštajem, oko dugačkih stolova u vreme obeda skupi sav svet koji se zadesi u dvorcu, uključujući i poslugu. Među njima je i Adona jer u trenucima obeda ljudi bivaju opušteni i spremni da odaju i najstrože čuvane tajne.

U tom naumu pomogle su joj i tajne koje je naučila od naroda koji živi u severoistočnom delu prestonice. Niko ne zna odakle su došli ovi veseli ljudi. Za sebe tvrde da su ljudi vina, sanjari, lualice, čuvari zvezda. Oni su Adoni pokazali da je vino piće uz koje se najbolje objavljuje rat ali i sklapa mir. Učili su je da je to piće koje najlakše otvara put do ljudskog srca, ali i da je dvojno piće, jer sve velike stvari imaju pravo na dvojnost. Moja majka je dobro znala da pomoću vina najlakše može ljude uzdizati do zvezda, darujući im božansko nadahnuće, ali ih i survati u bedu, toliku da se njima može upravljati. Ovaj narod, koji je ponizno služio mojoj majci, verovao je da najbolje poznaje tu tananu granicu ali se izričito protivio utapanju tuge u vinu. Taj savet je moja majka kao preduzetna žena rado prihvatila i strogo zabranila opijanje. Ona je često govorila da kada popijemo, sve vidimo dvostruko, pa i nesreću.

Slušajući ove vešte poznavaoce vina kako pripovedaju mojoj majci, uživao sam u njihovom govoru o ljubavi. Oni veruju da vino ima dva lica, da je erotsko piće i da u čaši vina tinja iskra požude. To pripovedanje naroda nadahnutog životnom lepotom nije bilo omiljeno mojoj majci pa je govorila da bačva vina može jedino da gasi ljubavni požar i ništa više.

Od njih je nama na dvoru ostao nauk o vinu, piću tanane društvenosti i zadovoljstva. Učili su nas da se, nasuprot jakim pićima koja su usamljenička i koja se piju da bi rastvorila grč u utrobi, vino deli samo s dragim osobama. Takođe i da je vino najveštiji diplomata, što je moja majka najbolje znala, jer, kao i lepa reč, ono otvara mnoga vrata. Za ove ljude, vino je poput molitve jer njegovu snagu mere upravo molitvenim učinkom. Moja majka se nije uživljavala u taj deo njihove misli, kao ni u predanje ovog naroda koje u vinu vidi božansko piće. Adona je, međutim, prihvatila kao svoj način ophođenja prema vinu: pred vinom se smeju izgovarati samo lepe reči. Takođe da se vinu ne prilazi u neraspoloženju, ljutnji ili bolesti; jer vino traži svečanu odoru i uzvišena čovekova stanja. Naučila je da, kad mu se pride i kada se čaša lako provrti u ruci, vino počinja da odaje svoj miris i svoje raskošne tajne. Vino naroda koji

je živeo u severoistočnom delu prestonice razlikovalo se od drugih vina po iskričavo jasnoj boji i zavodljivom ukusu. Stoga se samo ovo vino pilo na dvoru.

Moja majka, puna strahopoštovanja prema baštini, nije se usudila da išta izmeni u Ischironovoj upravi, ali stalno osluškivanje raspoloženja u narodu nije prepustila samo za to posebno obučenoj grupi ljudi, koju je ustanovio Ischiron kada je uočio opasnost od skoro potpune zasebnosti pojedinih četvrti Taralima. Tražeći način da pomiri dve oprečne zamisli svojih predaka — da u Taralim nastavi da naseljava ljude svakojakih znanja i zanata iz svih krajeva sveta i da obuzda snagu tajnih kultova pojedinačnih zajednica, koji su u njeno vreme počeli da osnažuju naročito među Lapislijancima, narodu čije nam bogatstvo i tajno znanje nikad nije bilo do kraja poznato — Adona je vrata našeg dvorca otvorila svim ljudima naše prestonice.

Pored trpezarije, njeno delo je i velika kuhinja našeg dvorca koja je po čitav dan bila otvorena čak i za sirotinju naše prestonice. Poslovi kuhinje bili su povereni Alraunima, najboljim poznavacima čajeva, začina i lekovitog bilja.

Ovi ljudi žive u dvospratnim kućama bez krova, jer na vrhu kuća suše biljke i pripremaju lekovite mešavine. Tu ima mesta čak i za gajenje zahtevnijih biljaka i onih koje ovaj narod čuva samo za sebe. To su vredni radnici koji dane uglavnom provode na poljima izvan gradskih zidina. Od dugog rada na otvorenom, njihova koža je bronzana, a glavu štite slamnatim šeširima. Žene ovog naroda ne pokrivaju grudi već ih iscertavaju belom bojom dobijenom od sagorelog izmeta goveda, koje takođe čuvaju izvan prestonice. Alrauni su glavni snadbevači Taralima mlekom.

Ispijanje čaja za ovaj narod ima obredni značaj. Čajni ritual je sastavni deo svih dnevnih radnji — poseban čaj namenjen je jutru, podnevu, večeri, i svakom pojedinačnom poslu. U jutarnjim satima to su jače, oporije mešavine, u podne

lekovitije, a uveče lagnije, prozračnije biljne mešavine, ali se nikada ne pije čaj od samo jedne biljke. Alrauni, po nekoj neuhvatljivoj pravilnosti, piju čaj vreo, topao, hladan ili leden pa je došljak prepušten na milost i nemilost domaćinu. Čajne recepte čuvaju kao strogu tajnu, ali smo ipak otkrili da u mešavine najčešće stavljaju listove ocimuma koji leči glavobolju i, kako se kaže, bistri misli, potom listove morske rose koja ima prodoran i okrepljujući miris i za koju se veruje da popravlja pamćenje. Zbog toga je ova biljka postala i znamen verne ljubavi. Njen grm, kažu, raste pored mora i cvet mu je nekada bio bele boje. Pošto je neka boginja ovog naroda našla utočište od oluje ispod grma morske rose, cvetovi su poprimili plavu boju njenog ogrtača. Grančice morske rose Alrauni stavljaju i pod glavu ne bi li oterali noćne more i od nje spravljaju čudotvorni napitak za podmlađivanje.

Od ovog naroda naučio sam mnoge tajne biljaka. Njihovi čajevi piju se i kao lek i upotrebljavaju se kao rastvor za ispiranje rana. Za ovo poslednje Alrauni koriste vodu u koju prethodno potapaju nežne listove biljke salvi, koja ima svež, prodoran miris. Ova trava je omiljeni sastojak toplog napitka koji piju tamnopusete žene kad pate od ženskih tegoba. Ipak, najomiljeniji čaj Alrauna je veoma snažan napitak biljke menti, s još nekim dodacima. To je čisto i osvežavajuće piće, ali samo ovaj narod tvrdi da je lako; stranci koji nisu navikli na njegovu snagu izgubiće svest čim gucnu ovaj napitak.

Alrauni su čuveni i po začинима i povlastici da njima trguju. Moje otkriće začina unelo je u moj život sasvim novu dimenziju kušanja hrane. Najstariji njihov začim je pipenigrum, pomalo nadražujućeg mirisa, koji jelima, međutim, daje prijatnost i toplotu. Te sitne čvrste kuglice nekada su i sredstvo plaćanja. Za razliku od njega, crvenkastosmeđi cinamon je prijatno slatkast, zbog čega se najviše stavlja u poslastice, ali i u napitke da bi im pribavio miris. Kaže se da ovaj začim poboljšava varenje i sprečava trovanje hranom, ovo prvo sam i sam često koristio. Alrauni od cinamona prave i svetlu mast za svoje obrede ozdravljenja. Oštri i veoma glatki listovi pimenta takođe su omiljen začim većih poznavalaca mirisnih

prahova a i moji. Piment ima prodoran i topao miris i koristi se u hrani koja treba da povрати nestalu snagu i odagna loše raspoloženje. Moju pažnju najviše je privlačio prah biljke indig, koji ima nestvarno prodornu svetlu boju noćnog neba. Nikada nisam saznao čemu služi i kako se koristi jer ovaj narod čuva u tajnosti znanje o njemu. Indig je toliko redak da nikad nisam uspeo da saznam kako miriše, mada sam ga ponekad viđao sakrivenog ispod džakova drugih začina. Takođe je veoma cenjen i miristik, prah crvenkastosmeđe kore nekog ploda koji stiže izdaleka. Govorili su mi da on ima jako dejstvo, da može da izmesti svest i, ako ga proba neposvećenik, njegova svest ovim načinom biva zarobljena i zauvek izgubljena u bespućima. Stavlja se u ritualnu hranu koja služi uzdizanju svesti.

*I*spostaviće se da nas Adonina predostrožnost nije lišila samo možda najboljeg lekara koga smo ikad imali nego i njegove nauke. Zastašena moćnim spojem tajnog lapislijanskog predanja i bogatstva ove zajednice, ona je Paracelu najpre zagorčala život i onemogućila rad u Taralimu, potom ga proterala iz prestonice, a posle njegove smrti dala da se unište tajni lekarevi spisi. Razloga za strah kad je Paracel bio u pitanju, međutim, nije bilo.

Slobodouman kakav je bio, Paracel se javno i s jakim razlozima suprotstavljao nedokazanim a baštinom zaveštanim svetinjama u tadašnjem lečenju. To ga je koštalo žiga nevernika, kojim su ga obeležili ondašnji veliki lekari. Na njihovu dušu ide i to što su u Adoninoj srdžbi nestala većina recepata za lečenje opakih bolesti. Takva je „duhovna mumija“, koja obezbeđuje duhovnost. Spravljala se od znoja ili izmeta izloženih suncu koje je kasnije trebalo zakopati u glinene posude sa zemljom tako da

im biljke koje se tu zasade dodaju osobine svog semena. Ovaj preparat jakog dejstva mogao je da pomiri neprijatelje ili posvađane supružnike. A neke odvratne recepte koji su propisivali korišćenje ljudskih leševa Paracelovi protivnici su, uz odobrenje moje majke, posle njegove smrti obznanili kao opravdanje nepravde koju je lekar doživeo.

*M*oj otac Asturel je u Adonin život dospeo slučajno, kao sin jednog njenog učitelja. Rani dani ovog ćutljivog dečaka iz učiteljske loze, sve do zrele mladosti, prolazili su u nepoznatom svetu i među tuđim ljudima, s kojima zbog očevog posla nikad nije imao prilike da se zbliži. Takav je došao i na dvor moga dede, koji je od tog usamljenog deteta načinio mladića zbunjenog pred svakodnevicom i običnim ljudskim odnosima i poslovima. Majke se jedva sećao, pa je zarana bio prepušten neprimetnom ali upornom uticaju biblioteke svoga oca, koja mu je zamenila neposrednu, opipljivu majčinsku ljubav. Ovde kod nas, nastavio je, dakle, da odrasta pored prezauzetog oca, među njegovim knjigama i u raskošnoj prirodi našeg kraja. Ischrionu je Asturel morao zapasti za oko i, kada je stasao u naočitog i mudrog mladića, moj deda, vladar zemlje i otac obavezama opterećene devojke, uzeo ga je za zeta. Sluteći da mu je kraj sasvim blizu, znao je da će Adona tim venčanjem dobiti živu knjigu i najodanijeg učitelja, što mu je bilo zaloga buduće dobre uprave.

Moji roditelji vladali su iz Taralima, četvorougaonog utvrđenja na čijim bokovima stoje kvadratne kule sa po četiri na uglovima izdignuta nazubljena roga, skloništa za strelce osmatrača. Čitava tvrđava izdiže se iznad zida koji je opasuje i koji je snabdeven još jednim nizom stražarskih kula. Gledano izdaleka, visoko i veliko utvrđenje izgleda kao planina jer se njegove zidine boje pustinjskog peska ne izdvajaju od krajolika u kome prevladavaju boje zemlje i

bujnog rastinja. Velika zdanja koja bojom štrče iz okruženja — beli četvorougaoni carski dvorac na središnjem trgu Taralima u kome živi vladarska porodica i crna granitna biblioteka — izdaleka se ne vide. Naši stari stratezi dobro su sakrili ove upečatljive građevine, ali nikad nisam razumeo, niti mi je to iko umeo objasniti, zašto su sagrađene od materijala koga nije bilo nigde u blizini. I beli mermer i crni granit dovde su morali biti dovezeni ko zna odakle s puno truda i troška koje podrazumeva takav poduhvat. Možda moja odbojnost prema rodnom zdanju potiče baš od rano uočene nesaglasnosti ove građevine i okruženja.

Ispod tvrđave sagrađene na uzvišenju, stepenasto se nižu kuće naših ljudi. I one su četvorougaone, često bez krova, boje pustinjačkog peska. Podnožje grada obezbeđuju mrkožute zidine, na čijem središtu koje se podudara s ulazom u tvrđavu, stoji velepna kapija s dvema kulama što se propinju uvis. Glavno mesto okupljanja življa bilo je unutar tvrđave koja je bila toliko velika da je mogla da udomi mnoge rase, na taj način nastao je i naš narod. Različitih navika i kultura, ti ljudi načinili su od Taralima složen grad jedne kulture, jezika i duha, ali sa nekoliko izdvojenih četvrti.

Na istočnim obodima Taralima živi tamnoput narod čuven po poznavanju mirisa. Severni deo prestonice Taralim zauzimaju majstori koji obrađuju plemenite metale dok su na zapadu smešteni Alrauni, poznavaoči čajeva, začina i lekovitog bilja. Južni deo Taralima naseljavaju vešti borci i kovači oružja. Između četvrti Abrelijusa i Lapislijanaca, na severoistoku prestonice, nalazi se deo veselih ljudi, vinara dok na jugozapadnim stranama Taralima žive stočari, čija se stoka, izuzev najlepših konja, napasa van zidina prestonice.

Čudan je dan osvanuo u Andarskoj dolini.

S prozora sam gledao visoku travu poleglu od snažnog vetra koji je nosio tamnosive oblake i sve što mu se našlo na putu. Bio je to ozloglašeni Goleg, vetar redak u ovim krajevima. On živi negde visoko u Hersinskim planinama, a kada bi stizao kod nas, donosio bi sobom neko zlo, pa su ga se ljudi plašili. Čudne su mi bile slutnje, nisam uspevaao da razlučim ono što mi se dogodilo prethodne noći od onog što sam čuo tog jutra. Moja je odaja na trenutke postajala toliko mračna da se ništa nije videlo. Činilo se da će kiša. Teški oblaci nošeni Golegom čas bi propuštali svetlost a čas bi je sasvim gasili.

• • •

Zapalih sveće na visokim gvozdenim svećnjacina, koji su stajali na sve četiri strane moje odaje, podložih i veliki kamin na južnoj strani, pošto je vetar trnuo i toplotu u sobi. Ogrnuh crni plašt, stadoh nasred sobe, zatvorih oči i visoko podigoh desnu ruku da iz nepresušnog jezera privučem svetlost i obrazujem devet prstenova oko sebe, jedan po jedan, sjajne i snažne. Slutio sam da će mi tog dana zaštita biti neophodna, a i bila je to moja dnevna navika. Moje telo je postajalo svežije i jače, bio sam krepkiji. Jedan zrak sunca probio se kroz guste oblake, pao na moje lice i obasjao prostoriju. Pogledao sam kroz prozor da vidim hoće li odnekud izbiti Aragor, moj verni sluga. Gde god mi je pogled sezao bilo je pusto, samo se turobni Goleg rasprostirao unaokolo i gospodario svim vidljivim. Plašio sam se samo jednog: da će do mene doći glas kako se umiruća zvezda ponovo pojavila. Činilo mi se da čitav moj dom drhti sa mnom.

Nekada davno, u vreme do koga i predanje jedva doseže, Andarskom dolinom, Hersinskim planinama i mnogim okolnim krajevima gospodario je veliki junak zaboravljenog imena. Legenda kaže da je njegovo ime bilo dovoljno samo izgovoriti ili samo pomisliti na njega i junak bi se pojavljivao u najgorem obličju: da donese najstrašnija zla. Zato ljudi nameriše da sačuvaju samo deo njegovog imena, koji ostade zapisan u starim knjigama. Stare knjige čuvaju to izmenjeno ime, Imin-Gani, ali se ne zna šta ono tačno znači jer oni koji ime izmeniše, sveštenici drevne rase, zakopaše ga duboko u sebi žrtvujući se dobrobiti drugih, i nestadoše u mukama. To beše prokletstvo sveštenika drevne rase i poziv uništitelju da dođe po njihove duše, pošto se naša ljudska rasa može odreći svega i zabraniti sebi sve, osim misli koje plove našim umovima.

Poreklo tog strašnog gospodara Imin-Ganija i nije bilo tako zlo. Beše to čovek obdaren umom, za čiju se mudrost i lepotu znalo nadaleko, ali niko nije znao odakle je došao, mada su neki tvrdili da je ovde i rođen. Pod njegovom plemenitom rukom, ovi krajevi dugo uživahu blagostanje, mada niko nije znao koja je znanja i umenja gospodar posedovao. Priča se da je bio i Irmenos i da je mogao videti prošlost, sadašnjost i budućnost.

Vreme je prolazilo i menjalo se, a gospodar je postajao sve nezadovoljniji. S tugom je posmatrao ljude oko sebe jer je umeo da pronikne u njihovu sudbinu, a njega niko nije razumeo niti je mogao da mu pomogne. Jednog dana gospodar odluči da se povuče duboko u Hersinske planine i da tu u nekoj pećini provede ostatak života. Priče govore da je on dugo u toj pećini provodio dane bez jela i pića, u dubokim mislima. Posle 777 dana u pećini se pojavi anđeo čuvar i obasja ga svetlošću svojom.

Ljudi su kazivali da se nakon toga oko gospodara mogla videti čudesna svetlost. On se vratio ovde, u Andarsku dolinu, ali moć njegova beše golema: mogao je gospodariti svime: vodom, vetrom, ljudima, životinjama. I ljudski um njegov opi se tom moći: sveti čovek prometnu se u zlog.

Stotinama godina zlo njegovo raslo je sve dok se dan ne pretvori u noć, a zemlja ne postade pusta. Sve dobro pretvori se u zlo i svetlost postade mrak. Tada niko nije znao, ili se nije sećao, kako je nestalo tog zla. Ostao je samo vetar Goleg, koji beše gospodarev dah, da opominje na to vreme, i čije ime znači onaj koji kovitla, što će reći, onaj koji odnosi i donosi.

Neki su govorili kako zlo nije nestalo već se samo povuklo da se osnaži i da će se jednog dana pojaviti još snažniji. Svi su se plašili da se ta umiruća zvezda opet ne pojavi i zasja u jačem crnom sjaju. Od tada su Hersinske planine puste i niko ne sme da kroči na njih kako ne bi izazvao zlo. Govori se da tamo nema čak ni senki i da je sve prokleta pusto jer to je mesto kojim je Imin-Gani poslednji put koračao. Tamo ni sunce u podne ne pada pod pravim uglom, već se gubi negde u visinama, zbog čega su Hersinske planine stalno u polumraku nalik onom pred tamnu noć. Ovde nikada ne osvane potpuni dan.

Dlanovi su mi se ponovo znojili jer je moj dar ujedno i moje prokletstvo. Mantan-dar koji posedujem je moć da ponekad vidim i što se ne vidi, da čujem i što se ne čuje, ali ovog puta videh samo maglu i čuh jedino tišinu u kojoj obitavaše strah što prethodi nečemu ili „nekome“. Na mojim vratima konačno se pojavio i Aragor nevesela lica. Seo je bez pitanja, što nije bio njegov običaj, duboko udahnuo i, pogleda prikovanog za pod, počeo da govori.

— Nisam razgovarao s gospodaricom Adonom — znojio se i lomio da nastavi. — Gospodarica je nestala, niko ne zna gde — rekao je teškim glasom.

Krv mi se ledila u žilama dok je Aragor isprekidano govorio:

— Goleg... Malo je preživelih... Ceo dvorac je pust. Sve je uništeno.

Moj pomoćnik ispriča i da su neki preživeli videli kako je moju majku crni oblak odneo prema Hersinskim planinama. „Da je bar otac živ, on bi znao šta treba činiti“, ponavljao je moj bespomoćni um dok sam slušao svog pomoćnika. Nisam verovao u ono što Aragor govori i jedino što sam u tom trenutku mogao da uradim bilo je da ga pošaljem da sazna još ponešto.

Uzrok razilaženja mojih i majčinih pogleda na sve potiče od Adoninog nerazumevanja mog dara i otkada je otac poginuo, sve teške odluke donosio sam sâm. Majka nikada nije verovala u delotvornost mojih moći. Čak i kada sam joj ih pokazivao, iznalazila je način da preko njih pređe kao preko besmislica. Prvi put to se desilo kada je njenu pomoćnicu obuzeo Pachid, veliki strah koji opседа one koji nagaze na vradžbine crnih ljudi ili pređu preko njih. Devojka očiju sasvim belih i kože koja je nalikovala pepelu tresla se u teškom ropcu gubeći dah. Lako sam prepoznao Pachid, jer to je prvo što sam naučio od svog velikog učitelja Ugalesa, a i sâm sam nagazio na Pachid dok još nisam bio naučio kako da ga zaobilazim. Mantan-rečima i napicima od šumske biljke Tarali, devojku sam, pred majkom, vrlo lako oslobodio velikog straha. Dotad uplašena i zabrinuta, Adona je ustala, okrenula se i otišla.

— Razmaženo derište i oko prehlade diže galamu — progundala je odlazeći.

Otac je imao poverenja u moje moći, iako se i on isprva teško mirio sa saznanjem da ih posedujem. O njemu, dosta povučenijem od majke, kojoj je prepuštao rešavanje tekućih problema uprave, samo malobrojni znaju da je bio jedan od najhrabrijih ljudi koje je ovaj kraj ikad imao. Njegova povučenost i posvećenost knjigama izazivala je među svetom predstavu o njemu kao čoveku bez odlučnosti i sposobnosti da vlada. Njegova pogibija preselila ga je u narodnu legendu kao čoveka s preteranim poverenjem u dobre namere ljudi. Istiniti deo legende glasi da su mog oca Nilimi, oni koje naš narod naziva lažni prijatelji, pozvali u vreme velike oluje da s njima pođe u podnožje Hersinskih planina. Trebalo je da im pomogne u potrazi Alagasa, drevnog bikakoji donosi sreću i koji se po predanju krije negde u planinama. Iako naš narod po velikim olujama nikuda ne ide, Nilimi su mom ocu na Hersinskim planinama dali srebrni oklop da ga stavi na sebe. Oklop je privukao siloviti grom Romerak i ubio ga na mestu. Nilimima se, mimo njihove namere da usmrte samo mog oca, desilo isto: potcenili su silinu Romeraka i svi su na mestu poginuli. Zašto se, međutim, moj otac upustio u ovako opasan poduhvat, ostaće zauvek nerazjašnjeno.

Nisam mogao dočekati da se Aragor vrati, strpljenje mi je bilo na granici, čekajući ga, uradio sam ono od čega sam obično bežao. Seo sam u fotelju od abonosa s visokim naslonom, koju mi je poklonio otac kada se vratio s nekog od svojih putovanja, uronih u njene jastuke opuštajući se. Telo mi je polako preuzimala svetlost, prvo ruke i noge, pa je klizila preko trupa, do glave, sve dok se, uz duboke udisaje i izdisaje, moje svetlosno telo nije sasvim odvojilo od materijalnog: lebdeo sam. Trudio sam se da zadržim svest iako sam u trenutku odvajanja hodao po uskoj međi sna i jasnovida. Pokatkad me je san i obuzimao, ali sam uspevao da se vratim na put svetlosti.

Svest u mom svetlosnom telu postade kristalno čista. Izdigoh glavu i vrat visoko iznad telesne glave, onda jedan odlučan potez napred i bio sam na sredini odaje. Moje telo ostalo je iza mene u naslonjaču, ali se nisam smeo okretati jer me je onako rovitog moglo

povući nazad. Lebdeo sam ispred prozora i spremao se da odem do majčine palate u vreme kada je nestala jer svetlosna ravan ne poznaje ni vreme ni prostor. Okrenuo sam leđa prozoru hoteći da izađem natraške, kratkim trzajem vinuh se kroz tamni prostor ispunjen hiljadama bleskova i odjednom sam u jednoj od odaja majčine palate. Zatim prolazim kroz zidove: oduševljava me ovo stanje kada lice zaranjam u zid gledajući ga iznutra. Znam da sam na pravom mestu u pravo vreme, idem iz dvorane u dvoranu, ali ne vidim ništa što bi zadovoljilo moje traganje. A potom: tresak — i ja prikovan za pod, sputan. Energija slabi. Mrak — pa svetlost, pa opet — mrak. Krećem, i ponovo ista slika: mrak, šuma Hersinskih planina, rulja tamnih bića, svetlost dolazi, devojka na konju, dolazi i prolazi kroz čopor koji je slepo prati. Mrak. Telo me je usisalo nazad — otvorio sam oči. Ono što videh za mene kao da beše dobro znano, ali me je trenutak kada se pojavljuje svetlost i devojka na konju probadao u utrobu poput vrelog oštrog noža. To da se devojka okreće prema meni i gleda me, nisam dotad video. To nije bila nepoznata devojka. Bila je to moja majka.

Zaprepastih se. „Ta čudovišta jure moju majku... Ne, ne, ona je ne progone, ona je prate. Moja majka je na čelu te crne rulje, a sjaj u njenim očima nije majčinski, već ubilački.“ Ta misao izbaci me iz naslonjača i ja reših da pronađem majku, koja će mi sve ovo objasniti. Nisam verovao Irmenosima, ali me je nešto teralo da majku potražim na Hersinskim planinama.

Uto dode i Aragor, ali ništa nije bio saznao. Rekoh mu šta naumih i šta se dogodilo — nije znao šta da mi kaže. Pogledao me je zbunjeno, kao sumanutog čoveka, a onda mi počeo pomagati da se spremim.

Pakovao je osnovne potrepštine, a ja sam pretraživao škrinju u kojoj sam čuvao magijsko oružje. Nisam ga odavno koristio, ali sam znao da će mi ovog puta zatrebati. Uzeo sam bodež, štap i još neke sitnice kajući se što sam napustio svog

učitelja i prekinuo učenje. Ugales, moj smireni učitelj, kako mu i ime kaže, rekao mi je na rastanku da će doći vreme kada ću ga opet potražiti i da će me on čekati. Strahovao sam da je možda prekasno, ali nisam imao vremena za preispitivanje, morao sam poći prema Hersinskim planinama.

Dvorište je mirisalo na paljevinu, Goleg nije prestajao da se nadima kad mi je Aragor doveo Bahala, mog konja uznemirenog više nego što mu ime kaže. Takav njegov nespokoj ranije ne videh. Uzjahah ga nemirnog, Aragor mi dodade torbu i ja ne stigoh ni da se pozdravim s njim.